

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

22.10.2014

İÇ İŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLGİ TALEP EDEN : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

YETKİLİ KİŞİLER : Vakıf Başkanı *Seda Çavuşoğlu*, Başkan Yardımcısı *Açelya Uçan Karadeniz*

ADRES : Katip Mustafa Çelebi Mahallesi, Anadolu Sokak, No:23 D:7-8, Beyoğlu, İstanbul

KONU : 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren, Türkiye Cumhuriyeti'nin usulüne uygun olarak taraf olduğu “**Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi**”nin (İstanbul Sözleşmesi) iç mevzuat ile uyumlaştırılması ve/veya uygulanması ile ilgili olarak Genel Müdürlüğünüzün faaliyet ve çalışmaları hakkında 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu uyarınca aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve ilgili belgelerin kanunda tanımlanan süre içinde gönderilmesi talebi hakkındadır.

SAYI : 2014/....

AÇIKLAMALAR :

Mor Çatı, 1990 yılından bu yana, *aile içinde ve dışında şiddete maruz kalan (dövülen, ırzına geçilen ve bu gibi kadınların sığınabilecekleri evler açmak, işletmek, yitirdikleri kendilerine güven duygusunu tekrar kazanabilmeleri için gerekli tıbbi ve hukuki yardımı yapmak, onlarla dayanışmak, danışmanlık hizmetleri sunmak, onlara iş ve beceri kazandırmak, bir meslekleri varsa o mesleği icra etmelerine yardımcı olmak, işsiz olanlara mümkün olduğu kadar iş bulmak, işyerleri açmak, iş olanakları sağlamak, tüm kamuoyunu, kadına yönelik şiddetin son bulması için bilgilendirmek üzere bilimsel çalışmalar ve gerekli çalışmalar yapmak üzere her türlü girişimde bulunmak* amacıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Vakıf senedimizin ilgili bölümünü **EK-I** olarak sunarız.

Bu kapsamda aşağıdaki sorular doğrudan Vakfımızın faaliyet alanına girmektedir.

SORULAR :

1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe Sözleşme, Anayasa'nın 90. Maddesi gereğince uyarınca artık Türkiye iç hukukunun bir parçası olmuştur. Dolayısıyla yürürlükteki yasalarla sözleşme hükümleri arasında çıkabilecek uyumsuzluklarda doğrudan sözleşmedeki kuralların uygulanması gerekmektedir.

Kaldı ki, 20 Mart 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un “Amaç, kapsam ve temel ilkeler”i düzenleyen 1. maddesinin 2/a fıkrasında; “Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında... Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

kanuni düzenlemeler esas alınır.” Hükmü ile yasanın uygulanmasında sözleşme hükümlerinin esas alınacağını açıkça belirtmektedir.

Tüm bu nedenlerle aşağıdaki sorular çerçevesinde gerekli hizmetlerin verilmesine derhal başlanmalıdır.

1. Sözleşme'nin 59. Maddesi kapsamında, ikametgah durumu eşinin ya da partnerinin ikametgahına bağlı olan şiddet mağdurları için evliliğin ya da birlikteliğin süresine bakılmaksızın bağımsız ikamet izni verilmesi ve sınır dışı edilme işlemlerinin de bağımsız ikametgah izni için başvurularına olanak sağlayacak şekilde bekletilmesi için sözleşmeye taraf ülkeler gerekli hukuki ve diğer tedbirleri alma yükümlülüğünü üstlenmiştir. Belirtilen taahhütlerin yerine getirilmesi amacıyla ne gibi kararların alındığı, ilgili birimlerin bu konuda yönetmelik, genelge, özelge vb. ile aydınlatılıp aydınlatılmadığı, varolan yasal mevzuatta sözleşme ile çelişen hükümlerin temizlenmesi konusunda başlatılmış bir çalışma olup olmadığı konusunda bilgi verilmesini talep ederiz. Ayrıca bu konuda sınır dışı işlemlerini gerçekleştiren kurumlara yapılan bildirimlerin ve yapılan çalışmaların bir örneğinin gönderilmesini, herhangi bir çalışma ya da bildirim yapılmadı ise ne şekilde ve ne zaman bildirim yapılacağıının bildirilmesini talep ederiz.

2. Evlilik amacıyla başka bir ülkeye götürülen ve ikamet ettiği yerdeki ikamet durumunu kaybeden mağdur kadınların haklarının geri kazanılması için alınan hukuki ve diğer önlemler nelerdir?

3. Sözleşme'nin 60. Maddesi kapsamında, toplumsal cinsiyete dayalı sığınmacı başvuruları ve bu başvuranlara mülteci statüsü verilmesi ile ilgili müdürlüğünüzün ve buna bağlı birimlerin yaptığı çalışmalar nelerdir? Uygulamayı geciktirmeyecek şekilde ilgili birimleri bu konuda yönetmelik, genelge, özelge vb. ile aydınlatma girişimleriniz var mıdır? Varolan yasal mevzuatta sözleşme ile çelişen hükümlerin temizlenmesi konusunda başlatılmış bir çalışma var mıdır? Sözleşme kapsamında herhangi bir mülteci başvurusu alınmış mıdır? Alınmışsa ya da alınması durumunda nasıl bir hukuki süreç işleyecektir.?

4. Sözleşme de öngörülen uluslararası korumanın sağlanması amacıyla sözleşmeye taraf diğer ülkeler ile herhangi bir işbirliği çalışması başlatılmış mıdır? Mülteci statüsü tanınma sürecine ve diğer taraf ülkelerle işbirliğine yönelik olarak ayrı bir işbirliği sözleşmesi imzalanacak mıdır? Bu konuda başlatılan ya da başlatılması planlanan bir çalışma mevcut mudur? Bu çalışmaların ne zaman uygulamaya başlayacağı ve mültecilik statüsüne ilişkin başvuru ve kabul usullerini içeren bilgiler kamuoyu ile ne zaman paylaşılacaktır?

5. Sözleşmenin 61. Maddesi kapsamında şiddet mağduru kadınların yaşam riski bulunan, işkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve cezaya maruz kalan kadınların gönderilmemesi amacıyla ne gibi tedbirler aldığınızı, bu konuda kendi birimleriniz içinde ya da başka birimlerle yazışmalarınızın olup olmadığını, Türkiye'ye sığınan kadınlarla ilgili olarak bu Sözleşme kapsamında ne gibi çalışmalar yürütüldüğünü, Sözleşme ile üstlenilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla halihazırdaki uygulamalarınızın neler olduğu ve bu amaçla yapılan çalışmaların aşaması ve uygulanma süreci hakkında bilgi verilmesini talep ederiz.

6. Sözleşme kapsamında her türlü şiddeti önleme ve bununla mücadeleyle ilişkin bütüncül politikaların, tedbirlerin ve programların uygulanması için, taraf devlet tarafından, yeterli mali ve beşeri kaynak tahsis edilmesi yükümlülüğü düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Sığınmacılarla ilgili olarak ayrı bir bütçenin düzenlenip düzenlenmediği ve bu konuda bir talebiniz olup olmadığı ya da olup olmayacağı hakkında bilgi vermenizi,

7. Sözleşme'nin 59. 60. ve 61. maddeleri uyarınca sığınmacı ya da mülteci olarak ülkemizde bulunan ve 61. Madde kapsamında ülkelere gönderilemeyecek olan kadınların barınma, güçlendirme, iş bulmaları ve yanlarında bulunan çocukların eğitim almaları için ne gibi çalışmalar yürütüldüğü ve bu konudaki ihtiyaçların karşılanması amacıyla bir düzenlemenin yapılıp yapılmadığı ya da ne zaman yapılacağı konusunda bilgi vermenizi talep ederiz.

MOR ÇATI
Kadın Sığınağı Vakfı

8. Sözleşme'nin 15. Maddesi kapsamında, uzmanların eğitimi yükümlülüğü düzenlenmiştir. Genel müdürlüğünüz bünyesinde çalışan uzmanların İstanbul Sözleşmesi'ne uygun olarak eğitimine ilişkin bir programı mevcut mudur? Eğitim programı, içerik ve takvimi ile ilgili tüm ilgili idari karar, resmi yazışma, bilgi ve idari belgelerin tarafımızla paylaşılmasını talep ederiz.

9. Sözleşme'nin 19. Maddesi, taraf devletlere, şiddete maruz kalan kadın ve çocukların anladıkları dilde destek hizmetlerinin sağlanması yükümlülüğünü düzenlemiştir. Bu kapsamda, Türkiye'de başta Kürtçe, Arapça, Ermenice gibi dillerin yanı sıra, İngilizce, Almanca gibi daha yaygın kullanılan dillerde destek hizmetlerin sağlanması, broşürlerin hazırlanması, yasal mevzuatın bu dillerde erişiminin sağlanması, bu dillerde destek hizmet sunmaya yetkin personelin görevlendirilmesi konusunda herhangi bir çalışma, program, idari karar mevcut mudur? Bu kapsamda, ilgili diğer idari yapılar ve Bakanlıklar ile resmi yazışma/görüşme yapılmış mıdır? İlgili tüm idari karar, resmi yazışma, çalışma ve görüşlerin tarafımıza iletilmesini talep ederiz.

10. Sözleşme'nin 30. Maddesi kapsamında "Tazminat" yükümlülüğü düzenlenmiştir. İşbu yükümlülükten, tazminat yükümlülüğünün, kadına yönelik şiddet alanında, spesifik ve somut bir hukuki talep olarak düzenlendiği açıktır. Sığınmacı ve mülteci statüsündeki kadınlar için Genel Müdürlüğünüzün tazminat talebinde bulunabilmeleri amacıyla herhangi bir bütçe ayırma, bütçe tahsis etme veya buna ilişkin gerekli mali planları ve programları yapmak konusunda bir çalışması mevcut mudur? Bununla ilgili alınması gerekli idari kararlar alınmış mıdır? Konuya ilişkin tüm idari bilgi, belge ve resmi yazışmalar ile görüşlerin tarafımıza bildirilmesini talep ederiz.

11. Sözleşmenin 32. Maddesi kapsamında, zorla gerçekleştirilen evliliklerin mağdura mali veya idari yük olmaksızın feshini, iptalini ve sonlandırılmasını sağlamak üzere gerekli hukuki ve idari tedbirlerin alınması yönünde yükümlülük düzenlenmiştir. Bu konuda uygulamayı geciktirmeyecek şekilde ilgili birimleri bu konuda yönetmelik, genelge, özelge vb. ile aydınlatma girişimleriniz var mıdır? Varolan yasal mevzuatta sözleşme ile çelişen hükümlerin temizlenmesi konusunda başlatılmış bir çalışma var mıdır? Mülteci ve sığınmacı statüsündeki kadınların bu tür talepleri için Genel Müdürlüğünüzün herhangi bir desteği olacak mıdır?

Sonuç ve Talep:

Yukarıda sorulan soruların tamamının eksiksiz olarak cevaplandırılmasını ve istenilen belgelerin tamamının eksiksiz olarak tarafımıza verilmesini, gerekirse bu aktarım için CD'ye kayıt yapılarak istediğimiz bilgi ve belgelerin tarafımıza CD şeklinde verilmesini, bu soruların cevaplandırılması için diğer kurum ve kişilerden bilgi ve belge talep ediliyorsa, bu bilgi ve belgelerin de tamamlanmasını, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 27.04.2004 tarih ve 25445 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik gereği talep ederiz.

Müdürlüğünüzden ve ilgili birimlerden aşağıdaki sorularımızın yazılı cevaplarının ve ilgili tüm belgelerinin tarafımıza iletilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Seda Çavuşoğlu
Vakıf Başkanı
TC. Kimlik No:

Açelya Uçan Karadeniz
Başkan Yardımcısı
TC. Kimlik No: